

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Емилия Панайотова, НБУ,

член на научно жури по процедура за заемане на академична длъжност

„професор“ в Област на висше образование 8. Изкуства,

Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство

Нов Български университет,

Бакалавърски факултет,

Департамент „Дизайн“

Във връзка с обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство, област на висшето образование 8. Изкуства, единствен кандидат е доц. д-р Елена Тодорова.

Конкурсът е обявен за нуждите на НБУ в ДВ, брой бр. бр. 08/28.01.2022 г. г. Със заповед № 3-РК-153 от 01. 03. 2022 г. на Ректора на НБУ е определено научното жури за конкурса. Като единствен кандидат участва доцент д-р Елена Георгиева Тодорова, Нов български университет. Доц. д-р Елена Тодорова е представила за рецензия разширено резюме, в което описва творчески си постижения в областта на монетния дизайн за периода 1990 г. - 2021г..

I. Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д-р Елена Тодорова е родена е на 17 юни 1961 г. в град София. През 1989г. Завършва НХА „Николай Павлович“, специалност „Промислени изкуства – силикатни форми“ и завършва магистърска степен. От 2006 г. е доцент по моден дизайн - художествено проектиране и реализиране на модни аксесоари . През 2018 г. защитава дисертационен труд на тема: „Символ и функционалност в дизайна на монети“.

Доц. д-р Елена Тодорова представя обемно творчество, и активна преподавателска дейност. Списъкът със самостоятелните ѝ творчески изяви е дълъг и не се ограничава само с дизайн на монети. Тя участва в множество изложби, в които представя авторски бижута. През 2018 година представя авторската си изложба „Накити“ с уникални бижута в галерия „Арт алея“.

Освен работата ѝ в областта на дизайна, работи активно и при развиването на актуални учебни курсове и програми в НБУ. През 2018 година е инициатор и един от създателите на нова бакалавърска програма „Уеб дизайн и графична реклама“, която предизвиква голям интерес още от първата година на своето създаване. Освен с преподавателска дейност доц. Тодорова работи и за творческата реализация на студентите. Тя организира много изложби и семинари, които са от изключителна важност за практическото обучение на студентите.

II. Общо представяне на процедурата и кандидата (Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет)

В конкурса за „професор“ доц. д-р Елена Георгиева Тодорова е представила документи, които са в съответствие с наукометричните показатели, заложи в Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и изискванията на НБУ както следва: Кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Елена Тодорова при минимума от 750 точки е представила научна-творческа дейност, учебна дейност и материали за участие в конкурса възлизащи общо на 3465 точки. Те превишават многократно минималните национални изисквания и изискванията на НБУ. Това ми дава основание да твърдя, че кандидатът доц. д-р Елена Тодорова покрива всички изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и тези на НБУ за участие в обявения конкурс за заемане на академична длъжност „професор“.

III. Обща характеристика на дейността на кандидата. Изследователска (творческа) дейност и резултати.

Доц. д-р Елена Годорова работи основно в областта на монетния дизайн, но успоредно представя множество творчески проекти свързани с проектирането на плакети, тематични монети и авторски бижута. Повечето от представените монети са удостоени с първа награда на конкурсите на БНБ от национално жури. За настоящия конкурс тя представя разширено резюме „Авторски дизайн на монети“ (от 32 страници текст и 25 страници снимков материал и таблици с технически данни), описващо теоретичната рамка на процеса на създаване на монетния дизайн. Представени са общо 36 монети, като по-подробно е проследен процесът на проектиране на монетите: 100 години от рождението на Стоянка Мутафова, монета 2 лева, 2022 г.; Именити български гласове – Борис Христов, монета 10 лева, 2007 г.; Именити български гласове – Николай Гяуров, монета 10 лева, 2008 г.; 140 години от Освобождението на България, монета 10 лева, 2018 г.; Средновековни български владетели – Цар Иван Асен II, монета 10 лева, 2018 г.; Средновековни български владетели – Хан Тервел, монета 10 лева, 2017 г.; Средновековни български владетели – Хан Крум, монета 10 лева, 2011 г.; Св. Климент Охридски – монета 10 лева, 2016 г.; 140 години от Априлското въстание, монета 10 лева, 2016 г.; 110 години от Съединението на България, монета 1000 лева, 1995 г.; Традиционни български занаяти – Грънчарство, монета 5 лева, 2009 г.; Български традиции и обичаи – Нестинарство, монета 10 лева, 2021 г.; Съкровищата на България – Севт III, монета 10 лева, 2008 г.; Българска иконография – Богородица, монета 20 лева, 2003 г.; Асоцииране на България към Европейския съюз – Църквата Пантократор, монета 10 лева, 2000 г.; 50 години ФАО, монета 1000 лева, 1995 г.; Пеещо българче, монета 1000 лева, 1997 г.; XXVII летни олимпийски игри, Сидни (Австралия), 2000 г. – Висок скок, монета 10 лева, 1999 г.; XXVII летни олимпийски игри, Сидни (Австралия), 2000 г. – Вдигане на тежести, монета 10 лева, 1999 г.; XV световно първенство по футбол, САЩ, 1994 – Футболна мрежа, монета 500 лева, 1994 г. и редица други.

При представянето на тези монети е проследен процесът на създаване на дизайн на всяка отделна монета. Описана е концепцията, определяща основното

послание и както сама определя авторката: „Това послание съдържа в себе си определена идея, която изразявам чрез средствата на художественият образ. Обикновено идеята изразена чрез образа върху монетата се определя от конкретен повод, както е при юбилейните монети, но може да има и по-широк обхват на посланието, както е при разменните монети.“

В разширеното резюме е обърнато внимание на различните видове композиции, чрез които изображенията стават активни и разпознаваеми в малкия размер на монетата. Описани са различните видове художествени похвати за постигане на интересна композиция. Хармонията между отделните елементи е основно изискване за постигането на единна цялост на композицията. Контрастът между матовата повърхност на релефа и блестящата повърхност на фона са друг специфичен художествен похват, който Елена Годорова често използва в своите дизайнерски решения. Спецификата на монетното производство позволява да се постигне категорично разграничаване на двата вида повърхности (релеф и фон) и авторката умело използва в своите дизайнерски решения този художествен похват. Така тя акцентира към определени изображения за да подчертае основния замисъл. В контекста на различните композиционни решения, Елена Годорова разглежда ролята и значението на статиката и динамиката, като изрази средства: „Статичните елементи подчертават спокойната стабилност на дадено изображение, а динамичните елементи подчертават движение или устрем в композицията. Възможно е изображенията при монетите да съчетават и двете характеристики - статика и динамика.“ Авторката обръща внимание и на използването на симетрия и асиметрия, както и на ритъм в композициите: „Хармонична композицията може да се създаде и с постигане на ритъм, чрез закономерно повтаряне на отделните елементи. Ритъмът предполага по-сложна организация на елементите от композицията.“

Представеното разширено резюме е подробно и категорично показва дългия творчески път и постижения в областта на монетния дизайн на Елена Годорова.

В творчеството на Елена Годорова важно място заема и дизайнът на бижута. През 2018 г. представя самостоятелна изложба – „БИЖУТА“, в столичната

галерия „Арт Алея“. В тази изложба тя засвидетелства своя оригинален и експресивен художествен стил. Нейни накити са отличени на различни конкурси. Участва в много колективни изложби и модни ревюта в страната и чужбина.

Елена Тодорова е автор на множество статии, публикувани в различни издания и сборници. Някои от тях са продиктувани от интереса ѝ към накитите: „Нови идеи – нови технологии и материали при съвременните бижута“ (2021), „Бижутата и значението им при различните субкултури“ (2020), „Социална символика на бижутата“ (2019), „Брошките“ (2018), „Бижута и икономическа криза“ (2014) и т.н. Други са провокирани от работата ѝ в областта на монетния дизайн: „Парите – символ и характерен признак на цивилизацията“ (2019) и тн.

IV. Учебна и преподавателска дейност

В периода 2001 – 2006 г. Елена Тодорова е хоноруван преподавател в БП“Мода“, Нов български университет .

От 2006 до сега е щатен преподавател в БП“Мода“ и БП“Уеб дизайн и графична реклама“, Нов български университет.

Тя е инициатор за създаването на нова бакалавърска програма „Уеб дизайн и графична реклама“, която стартира от 2018 година.

Преподава в различни аудиторни и извън аудиторни курсове. Преподавателската ѝ дейност е високо оценена от студентите.

IV. Административна и обществена дейност

Доц. Елена Тодорова е член на факултетния съвет към Бакалавърския Факултет на НБУ от 2018 г. до сега.

Член е на програмния съвет към департамент „Дизайн“ от 2014 г. до сега.

Член е на Академичния съвет на НБУ от 2009 до 2011 г.

Била е член на факултетния съвет към Бакалавърския факултет на НБУ от 2009 до 2012 г.

Била е ръководител на департамент „Дизайн“ от 2009 до 2011 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение искам да изразя своята положителна оценка за творческите постижения в областта на монетния дизайн и уникалните бижута на доц. д-р Елена Тодорова, за изявите ѝ в областта на научно-изследователската работа, както и извършваната от нея преподавателска дейност, които отговарят на областта и професионалното направление на обявения конкурс. Призовавам уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата ѝ и предлагам на Академичния съвет на НБУ доц. д-р Елена Тодорова да бъде избрана за „професор“ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство.

25.05.2022 г.

проф. Д-р Емилия Панайотова